

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

13.09.2023 - బుధవారం (72వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

శేషతల్పవిరక్తాయ శేషశైల నివాసినే ।
శేషజీవానురక్తాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాఖ్య ఘన పాదప బద్ధ దేహం
వ్యాస ప్రవాళ శుక కోరక సూత పుష్పాం
లీలా కథావగత భూమ యశస్సుగంధాం
వల్లీమిమాం భజత భాగవతాభిధేయాం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎస్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు
డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్యాగవతం

ద్వితీయ స్కంధము

ద్వితీయ అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్యాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏవం పురా ధారణయాఽఽ త్మయోని

ర్నష్టాం స్మృతిం ప్రత్యవరుధ్య తుష్టాత్

తథా ససర్జేదమమోఘదృష్టి

ర్యథాప్యయాత్ప్రాగ్భవసాయబుద్ధిః

॥ 2-2-1 ॥

శాబ్దస్య హి బ్రహ్మణ ఏష పంథా

యన్నామభిర్ధ్యాయతి ధీరపాఠైః

పరిభ్రమంస్తత్ర న విందతేఽర్థాన్

మాయామయే వాసనయా శయానః

॥ 2-2-2 ॥

అతః కవిర్నామసు యావదర్థః

స్యాదప్రమత్తో వ్యవసాయబుద్ధిః

సిద్ధేఽన్యథార్థే న యతేత తత్ర

పరిశ్రమం తత్ర సమీక్షమాణః

॥ 2-2-3 ॥

సత్యాం క్షితౌ కిం కశిపోః ప్రయాసై

ర్భాహౌ స్వసిద్ధే హ్యుపబర్హణైః కిం

సత్యంజలౌ కిం పురుధాన్నపాత్ర్యా

దిగ్వల్కలాదౌ సతి కిం దుకూలైః

॥ 2-2-4 ॥

చీరాణి కిం పథి న సంతి దిశంతి భిక్షాం

నైవాంఘ్రిపాః పరభృతః సరితోఽప్యశుప్యన్

రుద్ధా గుహః కిమజితోఽవతి నోపసన్నాన్

కస్మాద్భజంతి కవయో ధనదుర్మదాంధాన్

॥ 2-2-5 ॥

ఏవం స్వచిత్తే స్వత ఏవ సిద్ధః

ఆత్మా ప్రియోఽర్థో భగవాననంతః

తం నిర్భ్రతో నియతార్థో భజేత

సంసారహేతూపరమశ్చ యత్ర

॥ 2-2-6 ॥

కస్తాం త్వనాదృత్య పరానుచింతాం

ఋతే పశూనసతీం నామ యుంజ్యాత్

పశ్యన్ జనం పతితం వైతరణ్యాం

స్వకర్మజాన్ పరితాపాంజుషాణం

॥ 2-2-7 ॥

కేచిత్స్వదేహాంతర్హదయావకాశే

ప్రాదేశమాత్రం పురుషం వసంతం

చతుర్భుజం కంజరథాంగశంఖ

గదాధరం ధారణయా స్మరంతి

॥ 2-2-8 ॥

ప్రసన్నవక్త్రం నలినాయతేక్షణం

కదంబకింజల్కపిశంగవాససం

లసన్మహారత్నహిరణ్మయాంగదం

స్ఫురన్మహారత్నకిరీటకుండలం

॥ 2-2-9 ॥

ఉన్నిద్రహృత్పంకజకర్ణికాలయే

యోగేశ్వరాస్థాపితపాదపల్లవం

శ్రీలక్ష్మణం కౌస్తుభరత్నకంధర

మమ్లానలక్ష్మ్యా వనమాలయాఽఽ చితం

॥ 2-2-10 ॥

విభూషితం మేఖలయాంగులీయకై

ర్మహాధనైర్నూపురకంకణాదిభిః

స్నిగ్ధామలాకుంచితనీలకుంతలై

ర్విరోచమానాననహాసపేశలం

॥ 2-2-11 ॥

అదీనలీలాహసితేక్షణోల్లస

ద్రుభాభంగసంసూచితభూర్యనుగ్రహం

ఈక్షేత చింతామయమేనమీశ్వరం

యావన్మనో ధారణయావతిష్ఠతే

॥ 2-2-12 ॥

ఏకైకశోఽఙ్గాని ధియానుభావయేత్

పాదాది యావద్ధసితం గదాభృతః

జితం జితం స్థానమపోహ్య ధారయేత్

పరం పరం శుద్ధ్యతి ధీర్యథా యథా

॥ 2-2-13 ॥

యావన్న జాయేత పరావరేఽస్మిన్

విశ్వేశ్వరే ద్రష్టరి భక్తియోగః

తావత్స్థవీయః పురుషస్య రూపం

క్రియావసానే ప్రయతః స్మరేత

॥ 2-2-14 ॥

స్థిరం సుఖం చాసనమాస్థితో యతి

ర్యదా జిహోసురిమమంగ లోకం

కాలే చ దేశే చ మనో న సజ్జయేత్

ప్రాణాన్ నియచ్ఛేన్మనసా జితాసుః

॥ 2-2-15 ॥

మనః స్వబుధ్యామలయా నియమ్య

క్షేత్రజ్ఞ ఏతాం నినయేత్తమాత్మని

ఆత్మానమాత్మన్యవరుధ్య ధీరో

లబ్ధోపశాంతిర్విరమేత కృత్యాత్

॥ 2-2-16 ॥

న యత్ర కాలోఽనిమిషాం పరః ప్రభుః

కుతో ను దేవా జగతాం య ఈశిరే

న యత్ర సత్త్వం న రజస్తమశ్చ

న వై వికారో న మహాన్ ప్రధానం

॥ 2-2-17 ॥

పరం పదం వైష్ణవమామనంతి తద్

యన్నేతి నేతీత్యతదుత్సిస్సక్షవః

విస్సజ్య దౌరాత్మ్యమనన్యసౌహృదా

హృదోపగుహ్యోర్హృదం పదే పదే

॥ 2-2-18 ॥

ఇత్థం మునిస్తూపరమేద్భ్యవస్థితో

విజ్ఞానదృగ్వీర్యసురంధితాశయః

స్వపార్శ్విన్నాఽఽపీడ్య గుదం తతోఽనిలం

స్థానేషు షట్సాన్నమయేజ్జితక్లమః

॥ 2-2-19 ॥

నాభ్యాం స్థితం హృద్యధిరోప్యతస్మా

దుదానగత్యోరసి తం నయేన్మునిః

తతోఽనుసంధాయ ధియా మనస్వీ

స్వతాలుమూలం శనకైర్నయేత

॥ 2-2-20 ॥

తస్మాద్ద్రువోరంతరమున్నయేత

నిరుద్ధసప్తాయతనోఽనపేక్షః

స్థిత్యా ముహూర్తార్థమకుంఠదృష్టి

ర్నిర్భిద్య మూర్ధన్ విస్సజేత్పరం గతః

॥ 2-2-21 ॥

యది ప్రయాస్యన్ నృప పారమేష్ఠ్యం

వైహాయసానాముత యద్విహారం

అష్టాధిపత్యం గుణసన్నివాయే

సహైవ గచ్ఛేన్మనసేంద్రియైశ్చ

॥ 2-2-22 ॥

యోగేశ్వరాణాం గతిమాహురంత

ర్భహిస్త్రిలోక్యాః పవనాంతరాత్మనాం

న కర్మభిస్తాం గతిమాఘ్నవంతి

విద్యాతపోయోగసమాధిభాజాం

॥ 2-2-23 ॥

వైశ్వానరం యాతి విహాయసా గతః
సుషుష్ణయా బ్రహ్మపథేన శోచిషా
విధూతకల్మోఽథ హరేరుదస్తాత్
ప్రయాతి చక్రం నృప శైశుమారం

॥ 2-2-24 ॥

తద్విశ్వనాభిం త్వతివర్త్య విష్ణోః
ఆణీయసా విరజేనాత్మనైకః
నమస్కృతం బ్రహ్మవిదాముపైతి
కల్పాయుషో యద్విబుధా రమంతే

॥ 2-2-25 ॥

అథో అనంతస్య ముఖానలేన
దందహ్యమానం స నిరీక్ష్వ విశ్వం
నిర్యాతి సిద్ధేశ్వరయుష్టధిష్ణుం
యద్ద్వైపరార్థ్యం తదు పారమేష్ఠ్యం

॥ 2-2-26 ॥

న యత్ర శోకో న జరా న మృత్యు
ర్నార్తిర్నచోద్వేగ ఋతే కుతశ్చిత్
యచ్ఛిత్తతోఽదః కృపయానిదంవిదాం
దురంతదుఃఖప్రభవానుదర్శనాత్

॥ 2-2-27 ॥

తతో విశేషం ప్రతిపద్య నిర్భయ
స్తేనాత్మనాపోఽనలమూర్తిరత్వరన్
జ్యోతిర్మయో వాయుముపేత్య కాలే
వాయ్వాత్మనా ఖం బృహదాత్మలింగం

॥ 2-2-28 ॥

ఘ్రాణేన గంధం రసనేన వై రసం
రూపం చ దృష్ట్వా శ్వసనం త్వచైవ
శ్రోత్రేణ చోపేత్య నభోగుణత్వం
ప్రాణేన చాకూతిముపైతి యోగీ

॥ 2-2-29 ॥

స భూతసూక్ష్మేంద్రియసన్నికర్షం
మనోమయం దేవమయం వికార్యం
సంసాద్య గత్యా సహ తేన యాతి
విజ్ఞానతత్త్వం గుణసన్నిరోధం

॥ 2-2-30 ॥

తేనాత్మనాఽఽత్మానముపైతి శాంత
మానందమానందమయోఽవసానే
ఏతాం గతిం భాగవతీం గతో యః
స వై పునర్నేహ విషజ్జతేఽఽఽ

॥ 2-2-31 ॥

ఏతే సృతీ తే నృప వేదగీతే
త్వయాభిప్రప్తే హ సనాతనే చ
యే వై పురా బ్రహ్మణ ఆహ పృష్ట
ఆరాధితో భగవాన్ వాసుదేవః

॥ 2-2-32 ॥

న హ్యతోఽన్యః శివః పంథా విశతః సంసృతావిహ
వాసుదేవే భగవతి భక్తియోగో యతో భవేత్

॥ 2-2-33 ॥

భగవాన్ బ్రహ్మ కార్త్యేన త్రిరస్వీక్య మనీషయా
తదధ్యవస్యత్కూటస్థో రతిరాత్మన్ యతో భవేత్

॥ 2-2-34 ॥

భగవాన్ సర్వభూతేషు లక్ష్మితః స్వాత్మనా హరిః
దృశ్యైర్బుద్ధ్యాదిభిర్ద్రిష్ట్యా లక్షణైరనుమాపకైః

॥ 2-2-35 ॥

తస్మాత్సర్వాత్మనా రాజన్ హరిః సర్వత్ర సర్వదా
శ్రోతవ్యః కీర్తితవ్యశ్చ స్మర్తవ్యో భగవాన్ నృణాం

॥ 2-2-36 ॥

పిబంతి యే భగవత ఆత్మనః సతాం
కథామృతం శ్రవణపుటేషు సంభృతం
పునంతి తే విషయవిదూషితాశయం
వ్రజంతి తచ్చరణసరోరుహాంతికం

॥ 2-2-37 ॥

ఇతి శ్రీమదాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః

తృతీయ అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః

శ్రీశుక ఉవాచ

- ఏవమేతన్నిగదితం పృష్టవాన్ యద్భవాన్ మమ
నృణాం యన్త్రియమాణానాం మనుష్యేషు మనీషిణాం || 2-3-1 ||
- బ్రహ్మవర్చసకామస్తు యజేత బ్రహ్మణః పతిం
ఇంద్రమింద్రియకామస్తు ప్రజాకామః ప్రజాపతీన్ || 2-3-2 ||
- దేవీం మాయాం తు శ్రీకామస్తేజస్కామో విభావసుం
వసుకామో వసూన్ రుద్రాన్ వీర్యకామోఽథ వీర్యవాన్ || 2-3-3 ||
- అన్నాద్యకామస్తదితిం స్వర్గకామోఽదితేః సుతాన్
విశ్వాన్ దేవాన్ రాజ్యకామః సాధ్యాన్ సంసాధకో విశాం || 2-3-4 ||
- ఆయుష్కామోఽశ్వినౌ దేవౌ పుష్టికామ ఇలాం యజేత్
ప్రతిష్ఠాకామః పురుషో రోదసీ లోకమాతరౌ || 2-3-5 ||
- రూపాభికామో గంధర్వాన్ స్త్రీకామోఽస్పృశ ఉర్వశీం
ఆధిపత్యకామః సర్వేషాం యజేత పరమేష్ఠినం || 2-3-6 ||
- యజ్ఞం యజేద్యశస్కామః కోశకామః ప్రచేతసం
విద్యాకామస్తు గిరిశం దాంపత్యార్థ ఉమాం సతీం || 2-3-7 ||
- ధర్మార్థ ఉత్తమశ్లోకం తంతుం తన్వన్ పితౄన్ యజేత్
రక్షాకామః పుణ్యజనానోజస్కామో మరుద్గణాన్ || 2-3-8 ||
- రాజ్యకామో మనూన్ దేవాన్ నిర్మతిం త్వభిచరన్ యజేత్
కామకామో యజేత్సోమకామః పురుషం పరం || 2-3-9 ||
- అకామః సర్వకామో వా మోక్షకామ ఉదారధీః
తీవ్రేణ భక్తియోగేన యజేత పురుషం పరం || 2-3-10 ||

ఏతావానేవ యజతామిహ నిఃశ్రేయసోదయః

భగవత్యచలో భావో యద్భాగవతసంగతః

॥ 2-3-11 ॥

జ్ఞానం యదా ప్రతినివృత్తగుణోర్మిచక్ర

మాత్మప్రసాద ఉత యత్ర గుణేష్వసంగః

కైవల్యసమ్మతపథస్త్వథ భక్తియోగః

కో నిర్ఘోతో హరికథాసు రతిం న కుర్యాత్

॥ 2-3-12 ॥

శౌనక ఉవాచ

ఇత్యభివ్యాహృతం రాజా నిశమ్య భరతర్షభః

కిమన్యత్ప్రప్టవాన్ భూయో వైయాసకిమ్మషిం కవిం

॥ 2-3-13 ॥

ఏతచ్ఛ్రుతాషతాం విద్వాన్ సూత నోఽర్హసి భాషితుం

కథా హరికథోదర్యాః సతాం స్యుః సదసి ధ్రువం

॥ 2-3-14 ॥

స వై భాగవతో రాజా పాండవేయో మహారథః

బాలక్రీడనకైః క్రీడన్ కృష్ణక్రీడాం య ఆదదే

॥ 2-3-15 ॥

వైయాసకిశ్చ భగవాన్ వాసుదేవపరాయణః

ఉరుగాయగుణోదారాః సతాం స్యుర్హి సమాగమే

॥ 2-3-16 ॥

ఆయుర్హరతి వై పుంసాముద్యన్మస్తం చ యన్నసౌ

తస్యర్థే యత్క్షణో నీత ఉత్తమశ్లోకవార్తయా

॥ 2-3-17 ॥

తరవః కిం న జీవంతి భస్మాః కిం న శ్వసన్తుత

న ఖాదంతి న మేహంతి కిం గ్రామపశవోఽపరే

॥ 2-3-18 ॥

శ్వవిడ్వరాహూష్ట్రఖరైః సంస్తుతః పురుషః పశుః

న యత్కర్ణపథోపేతో జాతు నామ గదాగ్రజః

॥ 2-3-19 ॥

బిలే బతోరుక్రమవిక్రమాన్ యే
న శృణ్వతః కర్ణపుటే నరస్య
జిహ్వోసతీ దార్దురికేవ సూత
న చోపగాయత్యురుగాయగాథాః

॥ 2-3-20 ॥

భారః పరం పట్టకిరీటజుష్ట
మప్యత్తమాంగం న నమేన్ముకుందం
శావౌ కరౌ నో కురుతః సపర్యాం
హరేర్లసత్కాంచనకంకణౌ వా

॥ 2-3-21 ॥

బర్హాయితే తే నయనే నరాణాం
లింగాని విష్ణోర్న నిరీక్షతో యే
పాదౌ నృణాం తౌ ద్రుమజన్మభాజౌ
క్షేత్రాణి నానువ్రజతో హరేర్యౌ

॥ 2-3-22 ॥

జీవచ్ఛవో భాగవతాంఘ్రిరేణుం
న జాతు మర్త్యోఽభిలభేత యస్తు
శ్రీవిష్ణుపద్యా మనుజస్తులస్యాః
శ్వసచ్ఛవో యస్తు న వేద గంధం

॥ 2-3-23 ॥

తదశ్మసారం హృదయం బతేదం
యద్ధృహ్యమాణైర్హరినామధేయైః
న విక్రియేతాథ యదా వికారో
నేత్రే జలం గాత్రరుహేషు హర్షః

॥ 2-3-24 ॥

అథాభిధేహ్యంగ మనోఽనుకూలం
ప్రభాషసే భాగవతప్రధానః
యదాహ వైయాసకిరాత్మవిద్యా
విశారదో నృపతిం సాధు పృష్టః

॥ 2-3-25 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ట్వితీయస్కంధే త్వతీయోఽధ్యాయః

----- సంకీర్తన -----

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
